

УДК 811.111'276.3–055.2
DOI: 10.32342/2523-4463-2019-0-16-32

О.С. РОМАНЮК,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської мови № 2 Національного університету «Одеська морська академія»

ФЕМІННИЙ РОМАНТИЧНИЙ ДИСКУРС: СТРАТЕГІЧНІ ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАГМАТИЧНО-ІНТЕРОГАТИВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ТАКТИКИ

У статті продемонстровано потенціал комплексного підходу до вивчення фемінної романтичної комунікації, враховуючи такі взаємозалежні змінні, як об'єктивні й суб'єктивні інтегративні особливості, а також стратегічні шляхи підвищення комунікативної ефективності. Комплексний підхід охоплює комунікативно-прагматичну сферу «зовнішній контекст» і когнітивну сферу «внутрішній контекст». Стратегічні шляхи розглядаються як потужний інструмент, що забезпечує досягнення встановлених комунікативних цілей на кожному етапі розвитку романтичних відносин діади.

Дослідження зосереджено на прагматично-інтерогативній комунікативній тактиці другого етапу «Прагматика романтичних відносин» у рамках фемінного романтичного дискурсу. Проаналізовано фемінні комунікативні ходи прагматично-інтерогативної комунікативної тактики, які представлено учасницями (N=99) п'яти сезонів дейтинг-шоу The Bachelor US 2012–2016. Встановлено, що фемінні комунікативні ходи спрямовано на досягнення комунікативної інтенції – з'ясувати прагматику романтичних відносин.

За результатами дослідження виявлено стратегічні шляхи реалізації фемінних комунікативних ходів («Попередній досвід у відносинах?», «Знакова подія?», «Ідеальний партнер?», «Оцінка побачення?», «Особисті плани на майбутнє?», «Самовихваляння?», «Ідеальні взаємовідносини?», «Родина?»). Визначено дискурсивні особливості інтерогативів відповідно до таких характеристик: позиція адресанта, характер вираженості, структура інтерогативу, пізнавальна функція, пізнавальна мета, кількість можливих відповідей, правильність постановки, емоційний вплив на адресата, форма вираженості.

Міжкультурне усвідомлення ефективної комунікації є взаємовигідним як для носіїв мови, так і для неносіїв мови, адже допомагає легко подолати комунікативні бар'єри і розвиває більшу самовпевненість романтичних партнерів. У свою чергу, нестратегічна реалізація прагматично-інтерогативної комунікативної тактики зазвичай викликає комунікативні невдачі, пов'язані зі значними ризиками руйнування міжособистісних романтичних відносин.

Результати міждисциплінарного дослідження, крім практичного значення, мають важливі теоретичні імплікації. Останні роблять вагомий внесок у вивчення інтерактивної соціолінгвістики (мова в її соціальному контексті), гендерні дослідження (мовне і гендерне співвідношення), конwersаційний аналіз (структурна організація розмовної інтеракції), аналіз дискурсу (жанри дискурсу та дискурсивні одиниці: комунікативні ходи, тактики та стратегії), міжособистісну прагматику (комунікативно-прагматична модель розвитку міжособистісних відносин), міжкультурну комунікацію (міжкультурне усвідомлення міжособистісного спілкування).

Пропоноване дослідження можна розглядати як важливе доповнення до загального дослідницького проекту ефективної комунікації у романтичному дискурсі.

Ключові слова: фемінний романтичний дискурс, прагматично-інтерогативна комунікативна тактика, стратегічні шляхи, ефективність інтеракції.

В статье исследованы стратегические пути реализации феминной прагматично-интеррогативной коммуникативной тактики, которые обуславливают эффективность межличностной интеракции романтической диады. Установлено, что феминная прагматично-интеррогативная коммуникативная

тактика представлена комунікативними ходами, которые направлены на достижение коммуникативной интенции – выяснить прагматику дальнейших отношений.

Ключевые слова: феминный романтический дискурс, прагматично-интеррогативная коммуникативная тактика, стратегические пути, эффективность интеракции.

Ефективність міжособистісної інтеракції діади є запорукою прагматики романтичних відносин, формування і розвиток яких проходить на різних етапах міжособистісної взаємодії комунікантів. Розвиток романтичних відносин відбуватиметься за двома спорідненими вимірами: широта проникнення (кількість взаємодій, обмінів інформацією за одиницю часу, наприклад, кількість інтеракцій на тиждень); і глибина проникнення або ступінь інтимності типової інтеракції або обміну [1, с. 79]. Таким чином, ранні етапи міжособистісних відносин, представлені поверхневою інтеракцією, трансформуються у більш інтимні, як результат розвитку взаємовідносин діади [2].

Існує чимало наукових досліджень, присвячених виділенню етапів розвитку міжособистісних відносин [3–6], однак найбільш актуальним у рамках поточних досліджень є поділ на три етапи: «Ініціація романтичних відносин» (**Making First Impression**); «Прагматика романтичних відносин» (**Falling in Love**); «Лімеренція» (**Romantic Love**) [7, с. 374].

Успішна романтична комунікація передбачає реалізацію майстерних навичок міжособистісного спілкування, а саме стратегічних шляхів (далі – СШ) підвищення ефективності спілкування, враховуючи, що роль мови у міжособистісних відносинах діади є фундаментальною [8–10]. Таким чином, ефективну романтичну комунікацію обумовлено взаємозалежними змінними: *контекст* (об'єктивні інтегративні ознаки: місце, оточення, час, частота романтичних побачень тощо); *комуніканти* (суб'єктивні інтегративні ознаки: стать, вік, освіта, попередній досвід, культура тощо) [11, с. 98–100].

Ця стаття є частиною дослідницького проекту, присвяченого романтичному дискурсу – «інтерактивній комунікативно-прагматичній і когнітивній триетапній діяльності, що регулюється кооперативними стратегіями і тактиками через комунікативні ходи і характеризується взаємозалежними об'єктивними/суб'єктивними інтегративними ознаками» [12, с. 132]. Таким чином, у дослідженні висвітлено питання ефективної романтичної комунікації на другому етапі «Прагматика романтичних відносин», представленого фемінним романтичним дискурсом.

В рамках міжособистісної романтичної інтеракції на другому етапі «Прагматика романтичних відносин» комуніканти не тільки висвітлюють особисту інформацію і виражають почуття, реалізуючи фемінну комунікативну тактику саморозкриття, а й проявляють інтерес до адресата, імплементуючи **фемінну прагматично-інтеррогативну комунікативну тактику**.

Як свідчать отримані дані, фемінна прагматично-інтеррогативна комунікативна тактика представлена восьма фемінними комунікативними ходами (далі – ФКХ): «Попередній досвід у відносинах?», «Знакова подія?», «Ідеальний партнер?», «Оцінка побачення?», «Особисті плани на майбутнє?», «Самовихваляння?», «Ідеальні взаємовідносини?», «Родина?», спрямованими на досягнення комунікативної інтенції – з'ясувати прагматику відносин.

Отже, **метою цього дослідження** є виявлення СШ ефективної реалізації ФКХ фемінної прагматично-інтеррогативної комунікативної тактики.

Дослідження ефективної романтичної інтеракції на різних етапах міжособистісних відносин, з їх динамікою, культурним і соціальним підґрунтям, має базуватися на комплексному підході, враховуючи взаємозалежні змінні (об'єктивні/суб'єктивні інтегративні ознаки) і СШ підвищення комунікативної ефективності. Комплексний підхід дослідження романтичної інтеракції включає комунікативно-прагматичну сферу «зовнішній контекст» і когнітивну сферу «внутрішній контекст». Намір запропонувати комплексний підхід до виявлення СШ ефективної романтичної інтеракції полягає не в тому, щоб замінити існуючі, а припустити, що вони можуть бути об'єднані як єдине ціле, забезпечуючи теоретичне обґрунтування, яке досі відсутнє у більшості досліджень міжособистісних відносин. Вищезазначене зумовлює **актуальність** нашого дослідження.

Аналітичну базу дослідження становить романтична інтеракція учасників дейтинг-шоу *The Bachelor US*, оскільки науковий інтерес до медіаперсонажів ґрунтується на тих же принципах, які вказують на реальні соціальні зв'язки [13–15]. Крім того, згідно з популярністю реаліті-шоу в США [16], дейтинг-шоу є одним з найпопулярніших піджанрів, який побудовано на романтичних стосунках між учасниками, що становить об'єктивні інтегративні ознаки. Також романтичні стосунки побудовані на почуттях взаємної привабливості, пристрасті та романтичної любові, тому міжнародне розповсюдження цього піджанру викликає науковий інтерес з точки зору міжкультурних стандартів романтичних стосунків разом з критеріями, що виявляють ефективність романтичного спілкування в рамках дейтинг-шоу, що співвідноситься з його реальним аналогом.

Отже, ФКХ – мінімально значуща функціональна і структурна одиниця дискурсу, яка є одиницею дослідження [17–20]. Натомість максимальною одиницею дискурсу є комунікативна подія [4, с. 121–122], яку в рамках цього дослідження представлено романтичним побаченням. Жінки (N=99) є учасницями одного з п'яти сезонів дейтинг-шоу *The Bachelor US 2012–2016* [21], однак лише 54,5% (N=55) вдалося досягти комунікативної мети другого етапу, тому їхні шляхи вважаються СШ.

За суб'єктивними інтегративними ознаками встановлено, що вік учасниць коливається від 21 до 33 (всі учасниці $M_{age} = 27, SD = 3.89$; переможниці $M_{age} = 27, SD = 2.73$); всі учасниці є резидентами США з різних регіонів: Захід (35%); Південь (33%); Середній Захід (23%); Північ (9%); найпопулярнішими професіями є сфера бізнесу, моди, медицини, обслуговування.

На цьому етапі дослідження за допомогою програмного забезпечення SPSS версії 23 виявлено СШ реалізації ФКХ прагматично-інтерогативної комунікативної тактики, представлених переможницями дейтинг-шоу «*The Bachelor US*».

Найчастотнішим (29,4%) у романтичних інтеракціях фемінної прагматично-інтерогативної комунікативної тактики є ФКХ «*Попередній досвід у відносинах?*» (далі **fPDE?**), який, відповідно до дискурсивних ознак інтерогативів, має різні характеристики (табл. 1).

Таблиця 1

Дискурсивні ознаки інтерогативів фемінної прагматично-інтерогативної комунікативної тактики

№ з/п	Характеристики інтерогативів	Ознаки	fPDE?	fME?	fIdP?	fDev?	fPFP?	fSP?	fIdR?	fFm?	Усього (%)
1	Позиція адресанта	Домінантна	76,3	92,8	30,9	61,9	87,2	93,5	71,3	20,9	66,9
		Симетрична	23,7	7,2	69,1	38,1	12,8	6,5	28,7	79,1	33,1
2	Характер вираженості	Експліцитна	100	100	100	100	100	100	100	100	100
		Імпліцитна	–	–	–	–	–	–	–	–	–
3	Структура інтерогатива	Проста	83,7	88,2	67,2	87,9	77,3	82,7	86,3	70,9	80,5
		Складна	16,3	11,8	32,8	12,1	22,7	17,3	13,7	29,1	19,5
4	Пізнавальна функція	Уточнююча	40,7	67,4	27,6	8,8	25,8	79,3	74,3	18,9	42,9
		Заповнююча	59,3	32,6	72,4	91,2	74,2	20,7	25,7	81,1	57,1
5	Пізнавальна мета	Вузлова	20,4	72,3	83,7	88,2	29,1	36,8	40,9	84,7	57
		Навідна	79,6	27,7	16,3	11,8	70,9	63,2	59,1	15,3	43
6	Кількість можливих відповідей	Відкрита	62,9	41,4	56,2	32,7	16,4	21,1	37,3	59,4	41
		Закрита	37,1	58,6	43,8	67,3	83,6	78,9	62,7	40,6	59
7	Правильність постановки	Коректна	94,5	100	100	100	100	100	100	100	99,3
		Некоректна	5,5	–	–	–	–	–	–	–	0,7
8	Емоційний вплив на адресанта	Доброзичлива	68,3	81,2	73,4	93,1	70,3	40,9	68,8	96,4	74,1
		Провокаційна	31,7	18,8	26,6	6,9	29,7	59,1	31,2	3,6	25,9
9	Форма вираженості	Інформаційна	50,2	49,3	81,3	90,1	92,3	70,9	89,6	65,5	73,7
		Дзеркальна	23,5	33,3	–	–	–	–	–	11,8	8,6
		Естафетна	26,3	17,4	18,7	9,9	7,7	29,1	10,4	22,7	17,7

Встановлено, що **fpDE?** за позицією адресанта має домінуючий характер (76,3%, табл. 1), виражений реквестивно-спонукальною конструкцією, ситуативними і провокативними запитаннями, наприклад:

- (1) C: *Anyway, I'm so curious about your dating history. Tell me more about it (fpDE?)*
B: *Well, it sounds interesting. I was dating with a girl, Ashley.*
C: *Nice. Was it your last relationship you had or were there serious ones after that? (fpDE?)*
B: *I had two serious relationship.*
C: *When was the last one? (fpDE?)*
B: *It was right before I decided to take part in this show.*
C: *What about your parents? Did they meet those girls? (fpDE?)*
B: *Only one of them, but not Ashley. We had dinner together with my family.*
C: *Does it mean that you were ready to make a marriage proposal? (fpDE?)*
B: *Yeah, almost. The only thing left was to choose a place where I could do it, actually I thought about the highest hotel rooftop.*
C: *The highest hotel rooftop? Wow, it must be every girlfriend's dream marriage proposal idea. Did you buy an engagement ring, right? (fpDE?)*
B: *Yeah, we went ring shopping together and then she let me make the final choice since it should be a surprise...*
C: *Now, I'm a little bit confused. What could happen next with such a romantic couple that you made a decision to break up? Didn't you manage to rent a hotel rooftop? (fpDE?)*
B: *Oh, my God! Of course, not. That was obviously not the case. Just some kind of misunderstanding.*
C: *Do you still keep in touch with her, yeah? (fpDE?)* [*'The Bachelor', Casey, 2012*].

У поданому прикладі адресант вживає **fpDE?**, виражений прямими питаннями і реквестивно-спонукальними конструкціями, які набувають несиметричних форм і створюють ситуацію домінування під час романтичної інтеракції (див. приклад 1). Також **fpDE?** має симетричний характер (23,7%) *'Tell me, I need to know these things' vs 'So, what about you? Before Ashley was there life?'* (табл. 1).

За характером вираженості **fpDE?** визначається як експліцитний (табл. 1), адже учасниці ставлять запитання відверто і прямо, а за своєю структурою у переважній більшості (83,7%) запитання є простим (табл. 1) *'Did they meet those girls?'* (приклад 1). Однак, у поодиноких випадках (16,3%) за своєю структурою **fpDE?** є складним (табл. 1) *'Was it your last relationship you had or were there serious ones after that?'*, утворений за допомогою логічного сполучника *'or'* (див. приклад 1). Варто зазначити, що відповідно до структури інтерогативи поділяються на прості і складні не за граматичним принципом, а за логічним.

Інтерогативність **fpDE?** за пізнавальною функцією характеризується як заповнююча (59,3%) (табл. 1), тобто з метою отримати нову інформацію про попередні романтичні відносини. Заповнюючі інтерогативи можуть починатися з питальних слів і потребують розгорнутої відповіді *'When was the last one?'*. У 40,7% інтерогативність **fpDE?** за пізнавальною функцією характеризується як уточнююча (табл. 1), спрямована на виявлення істинності/хибності зазначених в них суджень *'Does it mean that you were ready to make a marriage proposal?'* і вимагають відповідей *'Yes/No'* (див. приклад 1).

У рамках феміної прагматично-інтерогативної тактики **fpDE?** за пізнавальною метою можна характеризувати як навідний (79,6%) (табл. 1), *'C: What about your parents? Did they meet those girls? B: Only one of them, but not Ashley'* (приклад 1), та вузловий (20,4%, табл. 1), адже відповідь на запитання є досягненням кінцевої мети адресанта – дізнатися про взаємозв'язок між знайомством з родиною холостяка і серйозністю попередніх відносин романтичної діади, тобто наміром зробити пропозицію одружитися *'Does it mean that you were ready to make a marriage proposal'* (приклад 1).

За кількістю можливих відповідей **fpDE?** є відкритим (62,9%, табл. 1), тобто на який існує безліч можливих відповідей *'What could happen next with such a romantic couple that you made a decision to break up?'*, так і закритим (37,1%, табл. 1), з обмеженою кількістю відповідей *'Did you buy an engagement ring, right?'* (приклад 1).

Інтерогативи в рамках **fPDE?** за правильністю постановки переважно (94,5%) є логічно коректними, тобто передумовою яких є істинне і несуперечливе знання (табл. 1). Однак у поодиноких випадках (5,5%) інтерогативи мають логічно некоректний характер (табл. 1), тобто базуються на помилкових судженнях, наприклад, інтерогатив *'Didn't you manage to rent a hotel rooftop?'* є безглуздим, адже проблема з орендою даху в готелі для пропозиції руки і серця не є вирішальною у розлученні пари, про що свідчить така нестримана відповідь адресата (приклад 1).

За емоційним впливом на співрозмовника інтерогативи у 68,3% (табл. 1) мають доброзичливе забарвлення і не впливають на особистість адресата *'It's really important to me 'cause I want to know a little bit more about you, especially about your relationship history'* (див. приклад 1), однак у 31,7% наявні й провокаційні питання *'What could happen next with such a romantic couple that you made a decision to break up?'* (приклад 1).

У рамках **fPDE?** за формою вираженості інтерогативи можна охарактеризувати як інформаційні (50,2%, табл. 1), тобто побудовані з метою отримати змістовну відповідь *'When was the last one?'* (приклад 1), естафетні (26,3%, табл. 1) *'Does it mean that you were ready to make a marriage proposal?'* (приклад 1), які дозволяють адресанту зберігати ініціативу в інтеракції, спрямовані на випередження відповіді адресата та провокують на подальше розкриття позиції, а також дзеркальні (23,5%, табл. 1) *'B: The only thing left was to choose a place where I could do it, actually I thought about the highest hotel rooftop. C: The highest hotel rooftop? Wow, it must be every girlfriend's dream marriage proposal idea.'* (приклад 1).

Отже, у міжособистісній інтеракції романтичної діади в рамках **fPDE?** превалюють такі ознаки: домінантна (76,3%); експліцитна (100%); проста (83,7%); заповнююча (59,3%); навідна (79,6%); відкрита (62,9%); коректна (94,5%); доброзичлива (68,3%); інформаційна (50,2%) (табл. 1).

Наступним (23,7%) за частотністю є **ФКХ «Знакова подія?»** (далі **fME?**), який характеризується домінантною інтерогативністю (92,8%, табл. 1), наприклад:

(2) J: *When I was a little girl, I used to play with my favourite dolls, you know, but now my preferences have changed a lot and I like to play with men... just kidding. Tell me about your childhood. What was it like (fME?)?*

B: *It was clearly a dull childhood for I spent it in a place far away from my parents.*

J: *Far away? Were they too busy to raise you (fME?)?*

B: *Yeah, they were working a lot.*

J: *Did you miss them? (fME?)*

B: *Yeah, I remember one day when I was sitting in my room and crying, but then, when my grandmother noticed that she told me that the real man should never cry.*

J: *I can't even imagine how it is difficult to live without parents. What about your sis? She was much younger than you? (fME?)* [*The Bachelor*, JoJo, 2016].

У поданому прикладі експліцитний характер домінантної інтерогативності **fME?** реалізовано за допомогою ситуативних і провокативних запитань, а також реквестивно-спонукальних конструкцій (приклад 2).

Таким чином, інтерогативність **fME?** можна охарактеризувати за превалюючими ознаками: домінантна (92,8%); експліцитна (100%); проста (88,2%); уточнююча (67,4%); вузлова (72,3%); закрита (58,6%); коректна (100%); доброзичлива (81,2%); інформаційна (49,3%) (табл. 1).

ФКХ «Ідеальний партнер?» (далі **fIdP?**), спрямований на виявлення ідеальних рис омріяного партнера, є наступним за частотністю (15,1%), однак, на відміну від попередніх, йому притаманна симетрична інтерогативність (69,1%), наприклад:

(3) S: *What is your dream girl (fIdP?)?*

B: *I think, my dream girl would be a girl who has a sense of humor and likes instrumental music. She would have a great personality while not being one of those high class girls that needs a lot of maintenance.*

S: *Yeah, that's cool.*

B: What about your dream guy type? Do you go for the hot one or the cute one? the outgoing one or the mysterious one (mldP)? [*The Bachelor*, Shushanna, 2016].

У поданому прикладі вибір симетричної позиції адресанта цілком пов'язаний із взаємосимпатією комунікантів, адже їхні запитання однакові за змістом 'S: *What is your dream girl?*' vs 'B: *What about your dream guy type?*' (приклад 3).

У рамках **fldP?** фемінної прагматично-інтерогативної комунікативної тактики інтерогативи можна охарактеризувати за превалюючими ознаками: симетрична (69,1%); експліцитна (100%); проста (67,2%); заповнююча (72,4%); вузлова (83,7%); відкрита (56,2%); логічно коректна (100%); доброзичлива (73,4%); інформаційна (81,3%) (табл. 1).

Наступним (14,2%) за частотністю є **ФКХ «Оцінка побачення?»** (далі **fDEv?**), спрямований на оцінку часу, проведеного разом. У 61,9% **fDEv?** характеризується домінантною інтерогативністю і простою структурою інтерогативи, а також використанням інклюзивного займенника 'we', таким чином імплікуючи комунікативну інтенцію адресанта інтимізувати час, проведений разом, а також оголосити себе з адресатом єдиним цілим – романтичною діадою 'So, you and I, how did we spend this time?'.

Окрім домінантної інтерогативності, **fDEv?** у 38,1% випадків характеризується симетричною інтерогативністю, наприклад:

(4) *B: Did you have a nice day (mDEv)?*

J: I had an amazing day today (fDEv). But I miss my home so much.

B: Do you? Welcome to my home!

J: Despite this I'm loving this place. I had a great day today. So perfect. What about you? How was that for you? (fDEv?) [*The Bachelor*, Jubilee, 2016].

Бажання оцінити побачення реалізовано за допомогою симетричної інтерогативності: 'B: *Did you have a nice day?*' vs 'J: *How was that for you?*', отже, обидва інтерогативи є простими за структурою і спрямовані на адресата 'you' (приклад 4).

Варто зазначити, що інтерогативи **fDEv?** можна охарактеризувати за такими ознаками: домінантна (61,9%); експліцитна (100%); проста (87,9%); заповнююча (91,2%); вузлова (88,2%); закрита (67,3%); логічно коректна (100%); доброзичлива (93,1%); інформаційна (90,1%) (табл. 1).

Наступним за частотністю (12,3%) є **ФКХ «Особисті плани на майбутнє?»** (далі **fFPF?**), спрямований виявлення сумісних/несумісних особистих планів і характеризується домінантною інтерогативністю (87,2%) (табл. 1). Учасниці займають активну позицію під час романтичної інтеракції діади через провокативні запитання, виражені експліцитно простими (77,3%) за структурою інтерогативами 'What are you looking for in your future?' (табл. 1). Також, у 22,7% інтерогативи є складними за структурою 'Are you open to it because you know what it feels like or you want to stop for a while?' (табл. 1).

У рамках **fFPF?** превалюють інтерогативи, які можна охарактеризувати за такими ознаками: домінантна (87,2%); експліцитна (100%); проста (77,3%); заповнююча (74,2%); навідна (70,9%); закрита (83,6%); логічно коректна (100%); доброзичлива (70,3%); інформаційна (92,3%) (табл. 1).

Спрямований на пізнання партнера **ФКХ «Самовихвалення?»** (далі **fSP?**) є наступним (2,9%) за частотністю, і в переважній більшості випадків (93,5%) характеризується домінантною інтерогативністю (табл. 1), наприклад:

(5) *A: Is your daily life pretty strictly going or you can make a fire? (fSP?).*

B: I'm like at 85 to go to work (mSP).

A: You think you will be able to handle this crazy lifestyle? (fSP?) [*The Bachelor*, Andi, 2014].

У поданому прикладі адресант використовує домінантну інтерогативність з метою визначитися, наскільки вона зможе прийняти нестабільний образ життя адресата (приклад 5).

У рамках **fSP?** превалюють такі ознаки інтерогативів: домінантна (93,5%); експліцитна (100%); проста (82,7%); уточнююча (79,3%); навідна (63,2%); закрита (78,9%); логічно коректна (100%); провокаційна (59,1%); інформаційна (70,9%) (табл. 1).

Наступним (1,3%) за частотністю є ФКХ «*Ідеальні взаємовідносини?*» (далі **fldR?**), спрямований на спробу спрогнозувати прагматику міжособистісних стосунків, приміряючи на себе ідеальний образ відносин романтичної діади за позицією адресата. Реалізується **fldR?** у формі домінантної інтерогативності (71,3%, табл. 1), наприклад:

(6) R: *What kind of relationship is ideal for you? (fldR?)*

B: *I want the kind of relationship that makes me wake up every day and smile knowing that I am still in love with her (midR).*

R: *But what if your girlfriend lives far away from you (fldR?)? [‘The Bachelor’, Robyn, 2013].*

У поданому прикладі адресант активно виражає позицію, однак вживання умовного способу обумовлює невпевненість щодо можливої реакції адресата *‘But what if your girlfriend lives far away from you?’*, зменшуючи категоричність інтерогативу і пом’якшуючи загальне запитання (прикл. 6).

fldR? можна охарактеризувати за такими ознаками інтерогативів: домінантна (71,3%); експліцитна (100%); проста (86,3%); уточнююча (74,3%); навідна (59,1%); закрита (62,7%); логічно коректна (100%); доброзичлива (68,8%); інформаційна (89,6%) (табл. 1).

Останнім (1,1%) за частотністю є ФКХ «*Родина?*» (далі **fFm?**), який виражає інтерес до родини у формі симетричної інтерогативності (79,1%, табл. 1), наприклад:

(7) A: *What’s your family like? (fFm?).*

B: *Well, my family is amazing. My parents are still married, it’s been 35–36 years. I grew up camping, I grew up doing only these things (mFm). And what did you do? I mean how you liked to spend your time together (mFm?) [‘The Bachelor’, Andi, 2014].*

У поданому прикладі адресант виражає інтерес до родини адресата шляхом використання ситуативних запитань (приклад 7).

У рамках **fFm?** інтерогативи можна охарактеризувати за такими ознаками: симетрична (79,1%); експліцитна (100%); проста (70,9%); заповнююча (81,1%); вузлова (84,7%); відкрита (59,4%); логічно коректна (100%); доброзичлива (96,4%); інформаційна (65,5%) (табл. 1).

Отже, ефективність романтичної комунікації в рамках фемінного романтичного дискурсу обумовлена релевантністю обраних США переможниць дейтинг-шоу «The Bachelor US» щодо реалізації ФКХ фемінної прагматично-інтерогативної комунікативної тактики, а саме: *позицією адресанта*: домінантна **fPDE?**, **fME?**, **fDEv?**, **fPFP?**, **fSP?**, **fldR?**; симетрична **fldP?**, **fFm?**; *характером вираженості*: експліцитний; *структурою інтерогатива*: проста; *пізнавальною функцією*: уточнююча **fME?**, **fSP?**, **fldR?**; заповнююча **fPDE?**, **fldP?**, **fDEv?**, **fPFP?**, **fFm?**; *пізнавальною метою*: вузлова **fME?**, **fldP?**, **fDEv?**, **fFm?**; навідна **fPDE?**, **fPFP?**, **fSP?**, **fldR?**; *кількістю можливих відповідей*: відкрита **fPDE?**, **fldP?**, **fFm?**; закрита **fME?**, **fDEv?**, **fPFP?**, **fSP?**, **fldR?**; *правильністю постановки*: коректна; *емоційним впливом на співрозмовника*: доброзичлива **fPDE?**, **fME?**, **fldP?**, **fDEv?**, **fPFP?**, **fldR?**, **fFm?**; провокаційна **fSP?**; *формою вираженості*: інформаційна.

Перспективою подальших розвідок фемінного романтичного дискурсу на другому етапі «Прагматика романтичних відносин» в рамках фемінної прагматично-інтерогативної комунікативної тактики є встановлення успішної комунікативно-прагматичної моделі з урахуванням рекомендованої кількості ФКХ, а також виявлення їх пріоритетності і релевантності.

Список використаних джерел

1. Taylor D.A. The Development of Interpersonal Relationships: Social Penetration Processes / D.A. Taylor // The Journal of Social Psychology. – 1968. – № 75 (1). – P. 79–90.
2. Derlega V.J. Self-Disclosure / V.J. Derlega, S. Metts, S. Petronio, S.T. Margulis. – Newbury Park, CA: Sage, 1993. – 156 p.
3. Crenshaw T.L. The Alchemy of Love and Lust / T.L. Crenshaw. – London: Gallery books, 1997. – 368 p.
4. Dijk T.A. Studies in the Pragmatics of Discourse / T.A. Dijk. – The Hague: Mouton Publishers, 1981. – 261 p.

5. Fisher H. *Anatomy of Love. A natural history of mating, marriage, and why we stray* / H. Fisher. – N.-Y.: Ballantine Books, 1994. – 432 p.
6. Knapp M.L. *Social intercourse: From greeting to goodbye* / M.L. Knapp. – Needham Heights, MA: Allyn & Bacon, 1978. – 308 p.
7. Romaniuk A. Basic universal units and components of romantic discourse based on the dating show patterns of dyadic interaction / A. Romaniuk // *Analele Universității din Craiova, Seria Stiinte Filologice, Lingvistica*. – 2017. – № 1–2. – P. 370–380.
8. Culpeper J. *Pragmatics and the English language* / J. Culpeper, M. Haugh. – Basingstoke, United Kingdom: Palgrave Macmillan, 2014. – 293 p.
9. O’Driscoll J. The role of language in interpersonal pragmatics / J. O’Driscoll // *Journal of Pragmatics*. – 2013. – № 58. – P. 170–181.
10. Stupak I. Possessive abgeleitete kausative verben im deutschen und ukrainischen / I. Stupak // *Analele Universității din Craiova, Seria Stiinte Filologice, Lingvistica*. – 2018. – № 1–2. – P. 432–448.
11. Romaniuk A. **Comparative analysis of the morphological features of the male and female corpora based on the American dating show ‘The Bachelor US’ contestants’ speech** / A. Romaniuk // *Analele Universității din Craiova, Seria Stiinte Filologice, Lingvistica*. – 2016. – № 1–2. – P. 96–104.
12. Романюк О.С. Концептуальні основи структуризації розвитку взаємовідносин романтичної діади / О.С. Романюк // *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. – 2018. – № 1 (87). – С. 128–132.
13. Locher M. **Interpersonal pragmatics and its link to (im)politeness research** / M. Locher // *Journal of Pragmatics*. – 2015. – № 86. – P. 5–10.
14. Rubin R.B. Development of parasocial interaction relationships / R.B. Rubin, M.P. McHugh // *Journal of Broadcasting & Electronic Media*. – 1987. – № 31. – P. 279–292.
15. Ступак І.В. Особливості реалізації фреймової моделі анкет учасників дейтинг-шоу в німецькій та українській лінгвокультурах / І.В. Ступак // *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. – 2017. – № 26. – С. 164–167.
16. **The Statistics Portal. Popularity of reality TV genres in the U.S, 2016.** – Режим доступу: <https://www.statista.com/statistics/617828/popularity-reality-tv-genres-usa> (останнє звернення 05.02.2019).
17. Coulthard M. *An Introduction to Discourse Analysis* / M. Coulthard. – London: Longman, 1985. – 212 p.
18. Edmondson W. *Spoken Discourse: A Model for Analysis* / W. Edmondson. – London: Longman, 1981. – 217 p.
19. Schiffrin D. *Approaches to Discourse Text* / D. Schiffrin. – Oxford: Blackwell Publishers, 2000. – 470 p.
20. Stubbs M. *Discourse analysis: the sociolinguistic analysis of natural language* / M. Stubbs. – Oxford: Blackwell, 1983. – 272 p.
21. **The Bachelor US (2012–2016). Seasons 12–16 (E1202–E804; E1302–E904; E1402–E1004; E1502–E11041; E1602–E1204).** – Режим доступу: <https://abc.go.com/shows/the-bachelor/episode-guide/season12...16> (останнє звернення 05.02.2019).